

Regulamin Mediacji Szkolnej w Szkole Podstawowej w Niwiskach

§ 1

Terminologia

1. Mediacja to próba doprowadzenia do ugodowego, satysfakcjonującego obie strony rozwiązania konfliktu na drodze dobrowolnych negocjacji prowadzonych przy udziale trzeciej osoby, neutralnej wobec stron i ich konfliktu, czyli mediatora, który wspiera przebieg negocjacji, łagodzi powstające napięcia i pomaga w wypracowaniu kompromisu.

Mediacja pozwala stronom na:

- przedstawienie faktów z własnej perspektywy,
  - wyrażenie swoich uczuć,
  - współdecydowanie w swojej sprawie,
  - zamianę walki na konstruktywne działanie w kierunku rozwiązania problemu,
  - zrozumienie wyrządzonej krzywdy, zadośćuczynienie, uzyskanie wybaczenia,
  - zawarcie ugody zgodnej z potrzebami i interesami stron bez narzucania rozwiązań przez inne osoby,
  - naprawę i utrzymanie w przyszłości dobrych wzajemnych relacji pomiędzy uczestnikami sporu.
2. Mediacja szkolna to dobrowolne i poufne poszukiwanie rozwiązania sporu pomiędzy stronami konfliktu w obecności bezstronnego i neutralnego mediatora szkolnego, czyli wyznaczonego do tego i przeszkolonego nauczyciela. U podstaw mediacji szkolnej leży tzw. sprawiedliwość naprawcza, czyli naprawienie wszystkiego, co da się naprawić między uczestnikami w najpełniejszy i najlepszy dla nich sposób by rozwiązać istniejący konflikt. Do zalet sprawiedliwości naprawczej zaliczyć możemy konstruktywność, ekonomiczność, zwracanie uwagi na potrzeby i uczucia, kładzenie nacisku na dialog i negocjacje oraz naprawienie krzywdy poprzez zadośćuczynienie.

§ 2

Cele mediacji szkolnej

- rozwiązanie konfliktu, a nie jego rozstrzygnięcie,
- poznanie i zrozumienie racji i punktu widzenia drugiej strony,
- utrzymanie lub naprawienie/zbudowanie dobrej komunikacji i satysfakcjonujących relacji między stronami, dążenie do pojednania stron,
- wypracowanie przez strony, przy wsparciu mediatora, satysfakcjonującej i akceptowalnej dla nich ugody,
- naprawienie szkody/krzywdy doznanej przez osobę pokrzywdzoną,
- zadośćuczynienie doznanej krzywdy/szkody osobie pokrzywdzonej zgodnie z jej potrzebami i oczekiwaniami, które jest również akceptowalne przez sprawcę,
- „budowanie” poczucia odpowiedzialności za swoje oczekiwania, decyzje, czyny i potrzeby stron mediacji,
- danie stronom możliwość współdecydowania we własnej sprawie.

§ 3

Zadania i rola mediatora szkolnego

- jest bezstronnym organizatorem mediacji,
- stosując techniki komunikacji i zasady neutralności kieruje rozmową i łagodzi emocje między stronami,
- zachowując bezstronność porządkuje i systematyzuje informacje stron,
- mediator to aktywny słuchacz, pomaga zrozumieć stronom istotę sporu, uczucia drugiej strony,
- jest osobą dokonującą diagnozy rodzaju konfliktu oraz fazy w jakiej znajdują się strony,
- w wypadku uzgodnionego porozumienia redaguje wypracowaną przez strony ugode, którą wraz z nimi podpisuje,
- pilnuje, aby wypracowana ugoda była realna do realizacji, nie dopuszcza do zapisów, które nie są do zrealizowania,
- dba o równowagę stron,
- prowadzi odpowiednią dokumentację mediatora szkolnego, przestrzega RODO.

§ 4

Postanowienia ogólne dotyczące mediacji szkolnych

1. Sytuacje konfliktowe w szkole mogą być rozwiązywane drogą mediacji szkolnych.
2. Mediatorem szkolnym jest osoba dorosła, nauczyciel szkoły, pedagog szkolny.
3. Informacja o możliwości skorzystania z mediacji szkolnych dostępna jest na tablicy Samorządu Uczniowskiego oraz na stronie internetowej szkoły.
4. Mediacjom szkolnym poddawane mogą być konflikty i spory na płaszczyźnie:
  - uczeń – uczeń,
  - uczeń – grupa uczniów,
  - grupa uczniów – grupa uczniów,
  - nauczyciel bądź pracownik szkoły – uczeń,
  - nauczyciel bądź pracownik szkoły – grupa uczniów,
  - nauczyciel bądź pracownik szkoły – rodzic,
  - nauczyciel bądź pracownik szkoły – grupa rodziców,
  - nauczyciel – inny dorosły.
5. O zamiarze przeprowadzenia mediacji oraz jej wynikach pedagog szkolny lub wychowawca klasy informuje (ustnie lub pisemnie) rodzica/prawnego opiekuna ucznia/uczniów – uczestników mediacji.
6. Mediacja odbywa się zawsze z zachowaniem następujących zasad:
  - Dobrowolności – nikt nie może zmusić stronę/strony do mediacji, jest to decyzja samego ucznia czy chce do niej przystąpić.
  - Akceptowalności – strony wyrażają zgodę na zasady mediacji oraz na osobę mediatora.
  - Neutralności – mediator, zgodnie z zasadami mediacji, nie ocenia, nie podaje gotowych rozwiązań, pomaga jedynie rozwiązać problem.

- Poufności – wszystko co dzieje się w trakcie spotkania mediacyjnego zostaje między jego uczestnikami, a jedynie wynik mediacji może być informacją jawną.
  - Bezstronności – każda z osób biorących udział w spotkaniu jest traktowana w taki sam sposób, na równi.
7. W spotkaniu mediacyjnym biorą udział jedynie strony konfliktu oraz mediator szkolny.
  8. Spotkania mediacyjne odbywają się w budynku szkoły w odpowiednio do tego przygotowanej sali, by zapewnić poczucie komfortu i poufności.
  9. Proces mediacji kończy sporządzenie ugody, którą podpisują strony konfliktu. W mediacji wyklucza się kary – strony same określają swój zakres odpowiedzialności za powstały konflikt i formy zadośćuczynienia wobec pozostałych uczestników sporu. Mediacja zawiesza karanie. Jeśli strony konfliktu wypracują ugody i zostanie ona zrealizowana nie następuje karanie. Jeśli strony nie osiągną ugody sprawa powraca do normalnego biegu przewidzianego Statutem Szkoły. W trakcie trwania mediacji nie stosuje się karania przewidzianego za dane zachowanie w szkolnym systemie nagród i kar.
  10. Mediacja może zostać przerwana przez jedną lub obie strony na każdym etapie procesu mediacyjnego. Przerwanie mediacji lub niewywiązanie się ze zobowiązań zawartych w ugodzie, może skutkować zastosowaniem wobec strony/stron konfliktu kary przewidzianej za dane zachowanie w szkolnym systemie nagród i kar.
  11. Z przebiegu mediacji mediator szkolny sporządza protokół.
  12. Jeśli strony zawarły ugody przed mediatorem zamieszcza się ją w protokole na piśmie.
  13. Ugody podpisuje mediator szkolny oraz strony uczestniczące w mediacji.
  14. Jeśli strony nie zawarły ugody mediator sporządza jedynie protokół kończący mediację i podpisuje go.
  15. Wszystkie protokoły są przechowywane w dokumentacji mediatora szkolnego i mogą być udostępniane tylko uczestnikom mediacji i ich rodzicom/prawnym opiekunom.

§ 5

Zasady kierowania do mediacji

1. Mediację może zgłosić:
  - uczeń/uczestnik konfliktu z własnej inicjatywy,
  - inny uczeń,
  - dyrektor, wychowawca, nauczyciel lub inny pracownik szkoły,
  - rodzic/prawny opiekun ucznia,
2. Niezależnie od osób kierujących do mediacji, zgłaszać można się bezpośrednio do mediatora szkolnego lub pedagoga szkolnego.
3. By mediacja mogła się rozpocząć, strony konfliktu muszą wyrazić zgodę na uczestnictwo w tym procesie.
4. W przypadku, gdy osobą zgłaszającą do mediacji jest ktoś inny niż wychowawca klasy, mediator szkolny bądź pedagog szkolny przekazuje informację o udziale uczniów w mediacji wychowawcy klasy.

§ 6

Sprawy podlegające mediacji szkolnej

1. Mediacji poddany może być każdy konflikt rówieśniczy: konflikt wartości, danych, strukturalny (np. nadużywanie pozycji) oraz relacji, w tym:
  - rozpowszechnianie plotek,
  - wywyższanie się jednych uczniów nad innymi,
  - chęć rządzenia, podporządkowywania sobie innych,
  - gnębienie słabszych,
  - zazdrość o wyniki w nauce,
  - drwienie z koleżanek, kolegów gorzej ubranych, pochodzących z gorzej sytuowanych rodzin,
  - obrażanie członków rodziny rówieśników,
  - ingerencje w personalne rzeczy, tj. zabieranie ich i chowanie,
  - wyśmiewanie się, np. za błędy popełnione na lekcjach,
  - odrzucanie, tj. nie dopuszczanie do zabawy w grupie,
  - zniszczenie cudzej własności.
2. Mediacja może dotyczyć spraw, w których jedną ze stron konfliktu jest dorosły pracownik szkoły.
3. W przypadku konfliktu, w którym zadośćuczynienie wiązać będzie się z konsekwencjami finansowymi najpierw odbywa się mediacja szkolna dla uczniów bez udziału ich rodziców. Następnie, po spisanej przez uczniów ugodzie, rodzice spotykają się na mediacji prowadzonej przez mediatora szkolnego i poszukują sposobów naprawienia szkód finansowych. Spotkanie kończy się spisaniem drugiej ugody.
4. Do mediacji szkolnych **nie kierujemy**:
  - konfliktów i sporów, w których doszło do popełnienia przestępstwa,
  - konfliktów, w których doszło do popełnienia przemocy seksualnej,
  - spraw, które miały związek z alkoholem, narkotykami bądź innymi środkami odurzającymi.

§ 7

Etapy mediacji

1. Mediacje prowadzone są według następujących etapów:
  - 1) Ustalenie czy spór wymaga mediacji, czy kwalifikuje się do mediacji.
  - 2) Nawiązanie kontaktu ze stronami konfliktu. Wyrażenie zgody na mediację przez strony konfliktu.
  - 3) Pierwsze spotkanie, oddzielnie z każdą ze stron konfliktu. Monolog mediatora szkolnego. Przedstawienie konfliktu przez każdą ze stron oddzielnie.
  - 4) Kolejne spotkanie wspólne. Wypracowanie listy problemów do rozwiązania. Omówienie potrzeb i interesów stron. Poszukiwanie i wybór rozwiązań. Praca nad porozumieniem mediacyjnym. Podpisanie bądź nie ugody mediacyjnej.
  - 5) Jeśli wymaga tego sytuacja, proces mediacji może zostać rozłożony na więcej niż jedno spotkanie mediacyjne (ale czyni się to niezwykle rzadko).

§ 8

Postanowienia końcowe dotyczące mediacji szkolnych

1. Procedurę mediacji charakteryzuje to, że jest ona poufna, praktyczna i ma charakter interwencji. Ponadto jest całkowicie dobrowolna, oparta na wspólnym ustaleniu faktów, kładzie nacisk na rozumienie sytuacji związanej z podejmowaniem decyzji i rozwiązywaniem problemów. Mediacja może być przeprowadzona tylko w sytuacji, gdy strony konfliktu są gotowe do niej przystąpić.
2. Aby można było rozpocząć mediację, strony powinny wykazywać gotowość do podjęcia rozmów i być gotowe do bezpośredniego spotkania.
3. Mediacja jest poufna. Mediator nie może udostępniać informacji z mediacji osobom trzecim. Protokół z mediacji nie zawiera żadnych ocen ani stanowisk stron.